

Београд, А. Ненадовића 24/1
тел: 011 344 31 32, 308 91 37
факс: 011 344 35 05
е-mail: jaserbia@sbb.rs
web site: www.sudije.rs

Радна верзија

**СМЕРНИЦЕ
ЗА ПРИМЕНУ ОДЛУКЕ О КРИТЕРИЈУМИМА И МЕРИЛИМА
И ЗА ПОСТУПАК РЕВИЗИЈЕ**

Н А Ц Р Т

Београд, 12. април 2011.

САДРЖАЈ

ДЕО ПРВИ: ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ	3
1. ЦИЉЕВИ, ЗАДАЦИ И ОСНОВНЕ ПРЕТПОСТАВКЕ.....	3
<i>Циљ преиспитивања одлука.....</i>	3
<i>Задатак ВСС.....</i>	3
<i>Основна правила и претпоставке за ревизију.....</i>	4
ДЕО ДРУГИ: НЕРЕИЗАБРАНЕ СУДИЈЕ	5
1. ПОСТОЈАЊЕ СУМЊЕ	5
<i>Сумња у достојност.....</i>	5
<i>Сумња у стручност.....</i>	5
<i>Сумња у оспособљеност.....</i>	6
<i>Начин доказивање основаности сумње.....</i>	6
<i>Мерила на основу којих се доказује основаност сумње.....</i>	7
<i>Мерила која нису прописана Одлуком о критеријумима и мерилима</i>	9
2. ПОСТУПАК РЕВИЗИЈЕ.....	9
2.1. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ.....	9
<i>Врста поступка и начин рада</i>	9
<i>Задатак стручне службе ВСС</i>	10
<i>Подаци који ће бити коришћени</i>	10
2.2. ПРЕТХОДНИ ПОСТУПАК	11
<i>Подаци о достојности.....</i>	11
<i>Подаци о стручности.....</i>	11
<i>Подаци о оспособљености.....</i>	11
<i>Поступање у случајевима у којима не постоји сумња да судија испуњава критеријуме</i>	11
2.3. ПОСТУПАЊЕ У СЛУЧАЈУ СУМЊЕ.....	12
<i>Обавештавање судије о постојање сумње.....</i>	12
<i>Проверавање тачности података.....</i>	12
2.4. ДОКАЗИВАЊЕ ОСНОВАНОСТИ СУМЊЕ	13
<i>Покретање поступка за доказивање основаности сумње</i>	13
<i>Изјава о тачности података.....</i>	13
<i>Обавештење о покретању поступка.....</i>	13
<i>Доказивање основаности сумње.....</i>	15
<i>Редослед поступања</i>	15
ДЕО ТРЕЋИ: ПОСТУПАК РЕВИЗИЈЕ ЗА СУДИЈЕ ИЗАБРАНЕ ПРВИ ПУТ	15
ДЕО ЧЕТВРТИ: ПОСТУПАК РЕВИЗИЈЕ ЗА РЕИЗАБРАНЕ СУДИЈЕ	16
1. РОКОВИ, РАЗЛОЗИ, ПОСТУПАК.....	16
<i>Рок за ревизију</i>	16
<i>Разлози за ревизију.....</i>	16
<i>Правила поступка</i>	16
ДЕО ПЕТИ: УЧЕШЋЕ ЈАВНОСТИ У РЕВИЗИЈИ ПОСТУПКА.....	16
1. ПОСМАТРАЊЕ ПОСТУПКА РЕВИЗИЈЕ	16
<i>Циљ посматрања и посматрачи.....</i>	16
<i>Начин и обим посматрања.....</i>	16
ДЕО ШЕСТИ: СТУПАЊЕ НА СНАГУ СМЕРНИЦА	16

На основу члана 45. став 6. и члана 69. Закона о судијама ("Службени гласник РС" број 116/08, 58/09 и 104/09), члана 7. Закона о изменама и допунама Закона о судијама ("Службени гласник РС" број 101/2010), у вези са члановима 194. став 3. и 197. Устава РС ("Службени гласник РС" број 98/2006) и одлуком Уставног суда VIII У189/2010 од 21.12.2010. године² и чланова 13, 14. и 18. Закона о Високом савету судства ("Службени гласник РС" број 116/08), дана _____ Високи савет судства донео је

СМЕРНИЦЕ ЗА ПРИМЕНУ ОДЛУКЕ О КРИТЕРИЈУМИМА И МЕРИЛИМА И ЗА ПОСТУПАК РЕВИЗИЈЕ¹

ДЕО ПРВИ: ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

1. ЦИЉЕВИ, ЗАДАЦИ И ОСНОВНЕ ПРЕТПОСТАВКЕ

Циљ преиспитивања одлука

Члан 1.

Високи савет судства (у даљем тексту: ВСС) спроводи поступак преиспитивања одлука првог састава ВСС (у даљем тексту: поступак ревизије) у односу на нереизабране судије, први пут изабране судије и реизабране судије на основу Одлуке о утврђивању критеријума и мерила за оцену стручности, оспособљености и достојности за избор судија и председника судова објављене у „Службени гласник РС“ број 49/2009 (у даљем тексту: Одлука о критеријумима и мерилима) ради отклањања недостатака начињених у поступку избора судија 2009. године.

Задатак ВСС

Члан 2.

С обзиром да је прекид сталности судијске функције (у даљем тексту: реизбор) изузетна мера, таква његова природа одређује задатак ВСС да реизабере све достојне судије, осим оних чији резултати рада у великој мери кумулативно по више мерила одступају од резултата рада реизабраних судија, норме, просека суда у коме је судија обављао судијску функцију ако је он био нижи од норме, или републичког просека у одељењима суда исте врсте и степена као и суд у коме је судија обављао судијску функцију, ако је он био нижи од норме.

¹ Смернице за примену Одлуке о утврђивању критеријума и мерила за оцену стручности, оспособљености и достојности за избор судија и председника судова („Службени гласник РС“ број 49/2009) и за поступак преиспитивања одлука првог сазива Високог савета судства

Основна правила и претпоставке за ревизију

Члан 3.

Одлука ВСС о броју судија у судовима („Службени гласник РС“ број 43/2009, 91/2009 и 35/2010) не може бити ограничавајући фактор за враћање судија на функцију.

У поступку ревизије ВСС ће користити и разматрати само званичне судске статистичке податке о раду судија за године 2006, 2007 и 2008. израђене на основу члана 40 став 2 Судског пословника („Службени гласник РС“ број 65/2003), Мерила за оцену минимума успешности вршења судијске дужности која ће се привремено примењивати до дана почетка примене одредаба чл. 21. до 28. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ број 80/2005 – у даљем тексту: Мерила за оцену успешности) и Обавезног упутства Високог савета правосуђа 021-05-04/05-01 од 21.6.2005. године о табеларним периодичним извештајима о раду судова и судија и начину уношења података у табеле (у даљем тексту: Обавезно упутство ВСП).

У поступку ревизије задржава се претпоставка да судија испуњава критеријуме достојности, стручности и оспособљености из члана 13. став 1. Одлуке о критеријумима и мерилима.

Поступак обарања претпоставке покреће се само ако се појави сумња да судија испуњава критеријуме достојности, стручности или оспособљености.

Високи савет судства (у даљем тексту: ВСС) дужан је да докаже да је сумња основана, односно да судија не испуњава неки од критеријума.

Код судија са задовољавајућим квалитетом рада (критеријум стручности из члана 13 став 3 Одлуке о критеријумима и мерилима) и/или **савладавањем норме**, односно одговарајућим коефицијентом ажурности у судовима **или на пословима** са малим приливом предмета и/или предметима који нису застарели због очигледних пропуста у њиховом раду (критеријум оспособљености из члана 13 став 4) не постоји сумња да испуњавају критеријуме стручности и/или оспособљености.

Сматра се да не постоје разлози за сумњу у испуњеност критеријума стручности, оспособљености и достојности за незабране судије које су изјавиле жалбу односно уставну жалбу уставном суду, за које Високи савет судства није експедовао појединачану образложену одлуку до дана ступања на функцију сталних чланова Високог савета судства из реда судија

Сматра се да не постоје разлози за сумњу у испуњеност критеријума стручности и оспособљености за судију који у периоду од 2006. до 2008. године није био радно ангажован на судијској дужности најмање годину дана (нпр. судије са територије Косова и Метохије, судије на одсуству, председник суда)

Сматра се да не постоје разлози за сумњу у испуњеност критеријума достојности за судију против кога пре 16.12.2011. године:

а) није донета правоснажна судска одлука којом је осуђен на безусловну казну затвора у трајању од најмање шест месеци или за кажњиво дело које га чини

недостојним за обављање судијске функције или против кога није био у току такав поступак до 16.12.2009. године

б) није био окончан поступак разрешења до 16.12.2009. године, предлогом за разрешење или изрицањем дисциплинске мере (ово је супротно нашем члану 4. став 2)

У случајевима из става 6. до 9. овог члана Високи савет судства, без расправе и разговора са судијом, поништава одлуке о престанку судијске функције на основу члана 5 став 1 Закона о изменама и допунама Закона о судијама и бира судије на судијску функцију у суд који је преузео надлежност или део надлежности суда у коме је обављао судијску дужност, водећи рачуна о врсти посла који је обављао и о дотадашњем центру његових животних активности.

ДЕО ДРУГИ: НЕРЕИЗАБРАНЕ СУДИЈЕ

1. ПОСТОЈАЊЕ СУМЊЕ

Сумња у достојност

Члан 4.

Недостојност је елиминаторни фактор за обављање судијске функције и за враћање судије на судијску функцију у поступку ревизије.

Недостојан је за обављање судијске функције судија у односу на кога су доказане конкретне чињенице у правноснажно окончаном дисциплинском или кривичном поступку¹ пре 16.12.2009. године.

Сумња да судија испуњава критеријум достојности постоји уколико је против судије био покренут дисциплински или кривични поступак пре 16.12.2009. године.

Сумња у стручност

Члан 5.

Постоји сумња да је судија исказао задовољавајући квалитет рада ако има просечно већи проценат укинутих одлука у одговарајућој материји и врсти суда у периоду од 2006/2008. године, алтернативно:

- а) за више од 15% од одељења суда у коме је радио
- б) за више од 15% од републичког просека за врсту и степен суда и материју у којој је радио, ако је републички просек лошији од просека одељења у коме је радио или
- в) од резултата било ког реизабраног судије из исте материје и суда исте врсте и степена, ако су они лошији од мерила а) и б) овог члана

Сумња у оспособљеност

Члан 6.

Постоји сумња да је судија исказао довољну оспособљеност ако је, према прописима који су важали 2006, 2007. и 2008. године, завршио мањи број предмета од оног који је био прописан за материју и врсту суда у коме је радио (норма) Мерилима за оцену успешности², односно ако је завршио мањи број предмета од, алтернативно:

- а) 15% од нормe³
- б) просека одељења суда у коме је радио, ако је тај број мањи од мерила под а)
- в) републичког просека за врсту и степен суда и материју у којој је радио, ако је тај број мањи од мерила под а) или б) или
- г) броја који је решио било који реизабрани судија који је радио у истој материји и врсти суда, ако је тај број мањи од мерила а), б) и в) овог члана⁴

У погледу застаревања предмета очигледним пропустом, постоји сумња да је судија исказао довољну оспособљеност ако је број предмета који је застарио његовим очигледним попустом, што се у сваком конкретном случају утврђује увидом у спис и његовим брижљивим разматрањем, већи од, алтернативно

- а) просека одељења суда у коме је радио
- б) републичког просека за врсту и степен суда и материју у којој је радио ако је тај број већи од мерила под а) или
- в) броја код било ког реизабраног судије који је радио у истој материји и врсти и **степену** суда, ако су резултати реизабраног судије лошији од мерила а) и б) овог члана

Начин доказивање основаности сумње

Члан 7.

У случајевима у којима постоји сумња у стручност и/или оспособљеност судије спроводи се поступак обарања претпоставке да судија испуњава критеријум стручности и/или оспособљености имајући у виду мерила прописана одредбом члана 14 Одлуке о критеријумима и мерилима **прецизирана** одредбама чланова 8. и 9. Смерница.

Основаност сумње се доказује утврђивањем да су у периоду 2006/2008 године резултати рада судије по мерилима наведеним чланом 8 Смерница били лошији од:

- а) просека одељења суда у коме је радио за 15%
- б) републичког просека за врсту и степен суда и материју у којој је радио за 15% и од
- в) резултата било ког реизабраног судије, ако су они били лошији од мерила а) и б) овог члана

алтернатива за став 2. члана 7:

Основаност сумње да су у периоду 2006/2008 године, према ефективном радном времену, резултати рада судије по мерилима наведеним чланом 8 Смерница били лошији од од резултата из члана 6. ових Смерница доказује се на следећи начин:

- **Испуњеност критеријума стручности и оспособљености изражава се одговарајућим мерилима подобним за квантификацију**

- Мерило се изражава одређеним бројем бодова
- Мерила стручности носе максимално 50 бодова, с тим што судија не испуњава критеријум стручности уколико је остварио мање од 25 бодова
- Мерила оспособљености носе максимално 50 бодова, с тим што судија не испуњава критеријум оспособљености уколико је остварио мање од 25 бодова.

У поступку доказивања сумње у оспособљеност и стручност, Савет утврђује да сумња у оспособљеност и стручност неизабраног судије није доказана ако утврди да је сабирањем бодова, на начин утврђен чланом 8 ових Смерница неизабрани судија:

1) прикупио најмање 25 бодова за стручност и 25 бодова за оспособљеност, или

2) прикупио више бодова од било ког изабраног судије који је радио у истој материји и врсти суда, иако су резултати изабраног судије и неизабраног судије нижи од стандарда утврђеног у тач. 1. овог става,

Мерила на основу којих се доказује основаност сумње у стручност

Члан 8.

Основаност сумње у стручност судије доказује се на основу:

- процента укинутих одлука у односу на укупан број размотрених у вишем суду или
- процента укинутих одлука у односу на укупан број правоснажно окончаних предмета мериторном одлуком.

У оквиру критеријума стручности, мерило проценат укинутих одлука у односу на укупан број размотрених у вишем суду примењује се ако је број разматраних пресуда по жалби неизабраног судије у периоду од 2006 до 2008, био барем 40 процената од просечног броја разматраних пресуда по жалби других судија у одељењу суда у којем је радио.

Процент укинутих одлука у односу на укупан број размотрених у вишем суду доноси до 50 бодова, а број бодова израчунава се на следећи начин:

1) сабирају се проценти укинутих одлука од 2006. до 2008 за сваку годину за коју постоје подаци о раду неизабраног судије

2) број израчунат у тач. 1 овог става се дели са бројем година од 2006. до 2008. за које постоје подаци о раду неизабраног судије у званичним Извештајима суда о резултатима рада.

3) број израчунат у тач. 2 овог става се множи са 0.4.

4) број израчунат у тач. 3 овог става се одузима од броја 50, чиме се добија укупан број бодова

Мерило проценат укинутих одлука у односу на укупан број правоснажно окончаних предмета мериторном одлуком, као алтернативно мерило проценту укинутих одлука у односу на укупан број размотрених у вишем суду, примењује се у случајевима када је број разматраних пресуда по жалби неизабраног судије у периоду од 2006 до 2008, био мањи од 40 процената од просечног броја разматраних пресуда

по жалби других судија у одељењу суда у којем је радио.

Процент укинутих одлука у односу на укупан број правоснажних окончаних предмета мериторном одлуком доноси до 50 бодова, а број бодова израчунава се на следећи начин:

- 1) утврди се укупан број решених одлука пресудом неизабраног судије од 2006. до 2008.
- 2) укупан број укинутих одлука неизабраног судије од 2006 до 2008. се дели са бројем укупно решених одлука пресудом утврђеним у тач. 1 овог члана.
- 3) број израчунат у тач. 2 овог става се множи са 0.5.
- 4) број израчунат у тач. 3 овог става се одузима од броја 50, чиме се добија укупан број бодова.

Мерила на основу којих се доказује основаност сумње у оспособљеност
Члан 9.

Основаност сумње у оспособљеност судије доказује се на основу:

- процента испуњености оријентационе норме⁵ или коефицијента ажурности
- времена израде одлука и
- начина поступања са старим предметима

У оквиру критеријума оспособљености, мерило проценат испуњености оријентационе норме доноси до 30 бодова, а број бодова утврђује се на следећи начин:

- 1) сабирају се проценти испуњености оријентационе норме од 2006. до 2008 за сваку годину за коју постоје подаци о раду неизабраног судије
- 2) број израчунат у тач. 1 овог става се дели са бројем година од 2006. до 2008. за које постоје подаци о раду неизабраног судије у званичним Извештајима суда о резултатима рада.
- 3) број израчунат у тач. 2 овог става се затим помножи са 0.352, чиме се добија укупан број бодова.²

Коефицијент ажурности, као алтернативно мерило проценту испуњености норме, примењује се у судовима или за судије за које Савет утврди да су у периоду од 2006 до 2008 имали мали прилив предмета. Доноси до 30 бодова, а број бодова израчунава се на следећи начин:

- 1) сабирају се коефицијенти ажурности од 2006. до 2008. за сваку годину за коју постоје подаци о раду неизабраног судије у званичним извештајима суда о резултатима рада
- 2) број израчунат у тач. 1 овог става се дели са бројем година од 2006. до 2008. за које постоје подаци о раду неизабраног судије у званичним извештајима суда о резултатима рада.
- 3) број израчунат у тач. 2 овог става се множи са 2.5
- 4) број израчунат у тач. 3 овог става се одузима од 30, чиме се добија укупан број бодова.

² У складу са чланом 6, судије које остварују 85% норме у периоду 2006 до 2008 добијају 30 бодова. Судије које су оствариле више од 85% оријентационе норме, добијају 30 бодова.

Време израде одлука доноси до 10 бодова, а број бодова утврђује се на следећи начин:

1) укупан број израђених одлука неизабраног судије израчунава се сабирањем израђених одлука до 30 дана, до 60 дана и преко 60 дана, у периоду од 2006. до 2008.

2) укупан број одлука израђених у року до 60 дана од 2006. до 2008. дели се са укупним бројем израђених одлука утврђеном у тач. 1 овог става и множи са 50.

3) укупан број одлука израђених у року преко 60 дана од 2006. до 2008. дели се са укупним бројем израђених одлука утврђеном у тач. 1 овог става и множи са 100.

4) Збир бројева израчунати у тач. 2 и 3 овог става се одузима од броја 100, а добијени број се затим множи са 0.10, чиме се добија укупан број бодова.

Начин поступања са старим предметима са процентом решених старих предмета и роковима у којима су они решени доноси до 10 бодова, а број бодова утврђује се на следећи начин:

1) укупан број решених старих предмета неизабраног судије од 2006 до 2008. се дели са његовим укупним бројем нерешених старих предмета на почетку године од 2006. до 2008.

2) број израчунат у тач. 1 овог става се множи са 10, чиме се добија укупан број бодова.

Мерила која нису прописана Одлуком о критеријумима и мерилима

Члан 10.

У поступку ревизије не могу се користити мерила која нису прописана нити дефинисана Одлуком о критеријумима и мерилима, а нарочито:

- поступање истог судије различитом брзином по предметима
- поређење резултата рада судија у истом већу
- број притужби и пожурница⁶
- број предмета у раду⁷

2. ПОСТУПАК ПРЕИСПИТИВАЊА

2.1. Опште одредбе

Врста поступка

Члан 11.

О питањима поступка пред ВСС која нису уређена овим Смерницама сходно се примењују одредбе одговарајућих процесних закона (Закон о управном поступку?).

Начин рада и одлучивање

Члан 12.

Поступак утврђивања чињеница и разговор са нереизабраним судијом спроводи Комисија Високог савета судства састављена од три члана ВСС из реда

судија.

Одлуку доноси Високи савет судства.

Јавност

Члан 13.

Поступак преиспитивања је јаван, осим ако судија о чијем статусу се одлучује захтева супротно.

Искључење јавности не односи се на учеснике у поступку, њихове пуномоћнике и посматраче из члана 36. Смерница који су дужни да податке из поступка чувају као тајну.

Уколико неизабрани судија то захтева искључење јавности односи се и на посматраче из члана 36. Смерница.

У поступку већања и гласања јавност је искључена.

Изузеће члана ВСС

Члан 14.

Члан сталног састава ВСС који је учествовао у доношењу одлуке која се преиспитује изузима се из целокупног поступка преиспитивања.

Задатак стручне службе ВСС

Члан 15.

Стручна служба ВСС обезбедиће све податке неопходне за примену Смерница, посебно податке за сваког нереизабраног судију о квалитету рада, испуњености норме и евентуалном постојању правоснажне осуђујуће дисциплинске или кривичне одлуке или о томе да је био покренут дисциплински или кривични поступак пре 16.12.2009. године на основу којих би могло бити покренуто питање достојности судије и констатовати у односу на које судије постоји сумња да испуњавају критеријуме достојности, стручности и/или оспособљености.

У случајевима када је судија поступао у више материја истовремено или сукцесивно током године, резултати његовог рада приказују се као збир процената испуњености норме за сваку од материја у којој је поступао, сразмерно ефективном радном времену у коме је поступао у свакој од материја у извештајном периоду, сагласно Судском пословнику и Обавезном упутству ВСП.

На захтев учесника у поступку Стручна служба ВСС дужна је да прибави и учини доступним податке о сваком реизабраном и нереизабраном судији

Подаци који ће бити коришћени

Члан 16.

Стручна служба ВСС користиће званичне извештаје судова о резултатима рада

судија сачињавање у складу са чланом 40 став 2 Судског пословника, Мерилима за оцену минимума успешности вршења судијске дужности која ће се привремено примењивати до дана почетка примене одредаба чл. 21. до 28. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ број 80/2005) и Обавезним упутством Високог савета правосуђа 021-05-04/05-01 од 21.6.2005. године о табеларним периодичним извештајима о раду судова и судија и начину уношења података у табеле.

2.2. Претходни поступак

Подаци о достојности

Члан 17.

Стручна служба ВСС сачињава списак са именима свих нереизабраних судија којима се не ставља на терет сумња да испуњавају критеријум достојности, као и оних којима се ставља на терет таква сумња, али не постоје одговарајуће одлуке на основу којих се таква сумња уопште може успоставити.

Подаци о стручности

Члан 18.

Стручна служба ВСС сачињава листе са подацима о највећем проценту укинутих одлука реизабраних судија у периоду 2006/2008 у свакој од материја (кривичној, парничној, ванпарничној) и у свакој врсти **и степену** судова (општински, окружни, привредни судови), као и просечан проценат укинутих одлука у свакој материји за сваки суд у Србији и републичке просеке за сваку од тих материја **у судовима исте врсте и степена**.

Листа са подацима из става 1. овог члана објављује се на интернет страници ВСС.

Подаци о оспособљености

Члан 19.

Стручна служба ВСС сачињава листе са подацима о најмањем проценту савладавања норме код реизабраних судија у периоду 2006/2008 у свакој од материја (кривичној, парничној, ванпарничној) и у свакој врсти **и степену** судова (општински, окружни, привредни судови) и републичке просеке за сваку од тих материја **у судовима исте врсте и степена**.

Листа са подацима из става 1. овог члана објављује се на интернет страници ВСС.

Поступање у случајевима у којима не постоји сумња да судија испуњава критеријуме

Члан 20.

Стручна служба без одлагања обавештава ВСС о судијама из члана 13 Смерница, чији су резултати у погледу стручности (процент укинутих одлука) и оспособљености (процент савладавања норме или коефицијент ажурности), исти или

бољи од резултата које су оствариле реизабране судије, или од резултата наведених у члановима 5. и 6. Смерница у периоду 2006/2008. година.

У случајевима из става 1. овог члана ВСС без расправљања поништава одлуку првог састава ВСС о престанку судијске функције, у складу са чланом 5. став 1. Закона о изменама и допунама Закона о судијама, и истовремено бира судију у одговарајући суд.

Одговарајућим се сматра суд који је преузео надлежност или део надлежности суда у коме је судија обављао судијску функцију до 1.1.2010. године, односно суд исте врсте и истог степена, или приближно истог степена као и суд у коме је судија обављао судијску функцију до 1.1.2010. године **водећи рачуна о врсти посла који је судија обављао и о дотадашњем центру његових животних активности.**

Када се у поступку **преиспитивања** утврди да судија испуњава услове за напредовање, судија се именује у суд вишег степена од оног у коме је обављао судијску функцију до 1.1.2010. године, уколико је конкурисао за такав суд.

Судија испуњава услове за напредовање ако има објављене научне и стручне радове, додатна научна и стручна звања, признања за свој рад, или је поступао у изузетно тешким и сложеним предметима, учествовао у обукама, у различитим радним групама, познаје и примњује међународне стандарде и правила, члан је органа управљања струковних удружења, познаваје рад на рачунару и стране језике, или је исказао изузетно залагање у побољшању организације рада суда.

2.3. Поступање у случају сумње

Обавештавање судије о постојању сумње

Члан 20.

Стручна служба ВСС без одлагања обавештава сваког судију за кога је утврдила да постоји разлог за сумњу у његову достојност, стручност и/или оспособљеност.

Обавештење из става 1. овог члана доставља се судији лично, у писаном облику, уз навођење извора и свих мерила који упућују на могућност обарања претпоставке достојности, стручности и оспособљености.

Уз обавештење из става 1. овог члана, стручна служба ВСС доставља судији и, за свако од мерила из чланова 7 и 8 Смерница којима се доказује основаност сумње, податке о најлошијем резултату реизабраног судије из **материје** суда исте врсте и степена у коме је радио и судија о чијем се статусу одлучује, о просеку одељења суда у коме је радио и о републичком просеку за врсту и степен суда и материју у којој је радио.

Проверавање тачности података

Члан 21.

Судија који сматра да је неки од података из члана 17 Смерница нетачно приказан, има право да затражи писаним путем од стручне службе ВСС проверу података и отклањања нетачности у року од 8 дана од дана пријема обавештења из

члана 17 Смерница.

Уколико се стручна служба ВСС сагласи да је учињена грешка и да не постоје разлози који доводе у сумњу достојност, стручност и/или оспособљеност судије, поступиће на начин из члана 16. став 2 Смерницао чему ће без одлагања обавестити судију.

2.4. Доказивање основаности сумње

Покретање поступка за доказивање основаности сумње

Члан 22.

Уколико закључи да су примедбе судије из става 1. члана 18 неосноване и да подаци о његовом раду указују на постојање сумње у достојност, стручност и/или оспособљеност, стручна служба ВСС доставиће такав предмет ВСС на даљи поступак.

Изјава о тачности података

Члан 23.

Уз предмет који доставља ВСС, стручна служба ће доставити и потписане изјаве обрађивача предмета и руководиоца стручне службе којима потврђују да су сви достављени податци тачни и у складу са прописима који су важили у периоду 2006/2008 и Смерницама под кривичном, дисциплинском и материјалном одговорношћу, и да су свесни да коришћење ранијих електронских података за судију не може бити основ за искључење било ког вида њихове одговорности.

Обавештење о покретању поступка

Члан 24.

О достављању предмета на даљи поступак Савету стручна служба ће обавестити судију у року од 8 дана од дана када је примљен његов захтев за проверу и исправљање података, односно од дана је протекао рок за стављање таквог захтева.

Права нереизабраног судије када постоји сумња да испуњава критеријуме

Члан 25.

У поступку преиспитивања, када постоји сумња да судија испуњава критеријум достојности, стручности и/или оспособљености, судија има право

- да се његов случај размотри и реши у контексту свих одлука донетих у поступку избора судија у децембру 2009. године, у складу са одредбама члана 16. став 2. у вези са чл. 1, 18. – 23, 32. и 36. Устава, и одредбом члана 6. Европске конвенције.

- да изврши увид у списе предмета и у све доказе на основу којих је донета одлука у односу на њега, као и у податке за изабране судије

- да предложи извођење доказа и прибављање података од значаја за доношење

Одлуке

- да се изјасни, писаним путем и усмено на рочишту, о свим чињеницама, околностима и доказима од значаја за доношење одлуке
- на пуномоћника

Поступање ВСС

Члан 26.

У складу са Одлуком о критеријумима и мерилима и Смерницама за примену те Одлуке, ВСС преиспитује:

- потпуност и правилност утврђеног чињеничног стања
- правилност примене материјалног права и Одлуке о критеријумима и мерилима у погледу постојања сумње у испуњеност критеријума и утврђивања основаности сумње.

Рочиште

Члан 27.

ВСС ће одржати рочиште за разговор са кандидатом и за разматрање доказа.

Ако утврди да није постојала сумња да судија испуњава критеријуме достојности, стручности и оспособљености ВСС може и без одржавања рочишта да донесе одлуку којом поништава одлуку првог састава ВСС и бира судију у одговарајући суд..

Утврђивање чињеница и границе преиспитивања

Члан 28.

Уколико утврди да чињенично стање није правилно утврђено, ВСС сам утврђује чињенично стање, према чињеницама и околностима постојећим до 16.12.2009. године, у границама разлога са сумњу да судија испуњава неки од прописаних критеријума изложених у одлуци првог састава ВСС.

Одлуке ВСС

Члан 29.

Високи савет судства може одбацити приговор ако није изјављен у року, усвојити приговор и изменити одлуку о престанку функције или одбити приговор и потврдити одлуку о престанку функције

ВСС ће одбити приговор и потврдити одлуку о престанку судијске функције ако:

- утврди да је чињенично стање потпуно и правилно утврђено и да је правилно примењено материјално право и Одлука о критеријумима и мерилима
- када на основу чињеничног стања које је сам утврдио нађе да судија не испуњава критеријум достојности, стручности и/или оспособљености.

ВСС ће поништити одлуку првог састава ВСС о престанку судијске функције и судију изабрати на судијску функцију ако утврди да:

- није постојала сумња у испуњеност критеријума достојности, стручности

и/или оспособљености

- није доказана основаност сумње у испуњеност критеријума достојности, стручности и/или оспособљености

Избор у одговарајући суд

Члан 30.

Када поништи одлуку ВСС бира судије на судијску функцију у суд који је преузео надлежност или део надлежности суда у коме је обављао судијску дужност, водећи рачуна о врсти посла који је обављао и о дотадашњем центру његових животних активности, односно у суд за који је конкурисао, ако судија испуњава услове за напредовање.

Доказивање основаности сумње

Члан 31.

ВСС доказује основаност сумње, односно обара претпоставку да судија испуњава критеријуме достојности, стручности и/или оспособљености, који је доведен у сумњу у одлуци првог састава ВСС, и границама разлога изложених у одлуци, који су постојали до 16. децембра 2009. године.

ВСС је дужан да докаже да судија не испуњава неки од критеријума, на основу правила и мерила из чланова 6. до 10. Смерница.

Редослед поступања

Члан 32.

Поступак ревизије одлука првог састава ВСС биће спроведен тако што ће се прво преиспитати одлуке за нереизабране судије, затим одлуке за први пут изабране судије и затим, само у случајевима из члана 25 Смерница, одлуке за реизабране судије.

ВСС ће спровести поступак ревизије одлука за судије из судова редовне надлежности, почев од Врховног суда, преко окружних до општинских судова.

За судије окружних и општинских судова, зависно од седишта њихових судова, поступак ревизије спровешће се сукцесивно, за подручја апелација у Београду, Крагујевцу, Нишу и Новом Саду.

Сходно редоследу из претходних ставова овог члана, ВСС ће спровести поступак ревизије одлука за судије судова посебне надлежности.

ДЕО ТРЕЋИ: ПОСТУПАК РЕВИЗИЈЕ ЗА СУДИЈЕ ИЗАБРАНЕ ПРВИ ПУТ

Шта овде?

ДЕО ЧЕТВРТИ: ПОСТУПАК РЕВИЗИЈЕ ЗА РЕИЗАБРАНЕ СУДИЈЕ

1. РОКОВИ, РАЗЛОЗИ, ПОСТУПАК

Рок за ревизију

Члан 33.

По окончању поступка ревизије за нереизабране судије и судије изабране први пут, ВСС ће спровести и окончати поступак ревизије за реизабране судије, у року не дужем од три месеца.

Разлози за ревизију

Члан 34.

Поступак ревизије ВСС ће спровести само у односу на оне реизабране судије за које је до 16.12.2009. године био поднет предлог за разрешење односно покренут поступак за разрешење или кривични поступак.

Правила поступка

Члан 35.

Поступак ревизије биће спроведен по правилима Закона о судијама („Службени гласник РС” број 63/01, 42/02, 17/03, 27/03, 29/04, 35/04, 44/04, 61/05, 101/05 и 46/06) која се односе на разрешење.

ДЕО ПЕТИ: УЧЕШЋЕ ЈАВНОСТИ У РЕВИЗИЈИ ПОСТУПКА

1. ПОСМАТРАЊЕ ПОСТУПКА РЕВИЗИЈЕ

Циљ посматрања и посматрачи

Члан 36.

У сврху обезбеђивања одговарајућег поступка ревизије одлука првог састава ВСС, представницима Европске уније, Друштву судија Србије, и осталим заинтересованим субјектима, на њихов захтев, ВСС ће омогућити посматрање поступка ревизије.

Начин и обим посматрања

Члан 37.

Посматрање поступка ревизије подразумева:

- право благовременог увида у сву документацију реизабраних судија и кандидата чији се статус преиспитује, у документе на основу којих је донета одлука првог

- састава ВСС и на основу којих одлучује стални састав ВСС
- визуелно и тонско снимање поступка ревизије, при чему ови записи представљају саставни део записника
 - непосредно присуство посматрача у свакој фази поступка преиспитивања одлука првог састава ВСС, осим при гласању
 - право посматрача да постави питања, укаже на евентуално одступање од Смерница и да предложи у погледу поступка, у складу са Смерницама
 - право судије, коме је, на предлог Друштва судија Србије, ВСС омогућио статус посматрача да му се време учешћа у посматрању рачуна у службено одсуство, да за то време не добија прилив и да му се то време не рачуна у ефективно радно време приликом исказивања резултата рада, о чему ВСС доноси одлуку без одлагања, приликом пријема обавештења о његовом учешћу
 - обавезу коју посматрач преузима на себе да сачини извештај поступку који је посматрао и достави га ВСС и Друштву судија Србије. Сваки извештај садржи оцену објективности поступка, оцену примене Смерница и корелације изведених доказа и одлуке, без података из персоналног досијеа

ДЕО ШЕСТИ: СТУПАЊЕ НА СНАГУ СМЕРНИЦА

Члан 38.

Смернице ступају на снагу даном објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

¹ Овакво решење произлази из параграфа 39 Мишљења Венецијанске комисије број 528 од 15.6.2009. године. Оно практично значи да је до 16.12.2009. године, у складу са законом: донета правноснажна кривична пресуда или да је надлежни орган предложио Народној скупштини РС разрешење појединог судије.

² Да подсетимо: Мерилима за оцену минимума успешности, рад судије „мери“ се на основу броја решених предмета у месецу, према коефицијенту ажурности. Рад судије је, према члану 17 Мерила за оцену минимума успешности, оцењиван са три оцене, зависно од броја предмета који судија заврши месечно као рад на минимуму успешности, успешан и нарочито успешан рад. Коефицијент ажурности (количник нерешених предмета у посматраном периоду и просечног броја примљених предмета у истом периоду) и минимални број предмета који се очекује да га судија реши месечно - „норма“, примењују се алтернативно, дакле, имају подједнак значај приликом оцене стручности, односно оспособљености, судије. У највећем броју судова рад судије мерен је бројем месечно решених предмета у односу на норму и исказиван процентом савладавања норме. О разлозима алтернативне примене ова два мерила (норме и коефицијента ажурности) биће подробније речи у фусноти број 11.

³ Норма се међутим, изражавала на основу, за ту сврху, незаконите примене

Оквирних мерила за одређивање потребног броја судија („Службени гласник РС“ број 61/2006). Таквом нелегалном применом правног акта донетог у другу сврху (ради одређивање потребног броја судија) за сврху оцене успешности рада судија, која оцена треба да се врши на основу Мерила за оцену успешности рада судија, а на чију примену уосталом и упућује Одлука ВСС о критеријумима и мерилима, месечна норма је максимално успешне резултате рада судија, свела на минимум који се од судије очекује. Дакле, максималан стандард - број решених предмета који се сматра нарочито успешним радом судије из члана 17 став 2 Мерила за оцену минимума успешности рада фактички је претворен у минимум успешности и у подразумевање правосудних власти да је таква норма минимум и да не само што није ништа посебно када је судија савладава у потпуности, већ ни када судија савладава много више предмета него што је та норма. Тиме се, дугорочно, судије приморавају да „завршавају предмете“ и симулирају судовање, а не да решавају стварне спорове.

Због тога што би био веома захтеван посао „исправљати“ званичне судске извештаје у којима је проценат савладавања норме изражен у односу на максималну вредност (према Оквирним мерилима за одређивање потребног броја судија) а не према Мерилима за оцену минимума успешности, нацртом ових Смерница понуђено је решење као у члану 6 Смерница и из њега изведеним решењима у осталим члановима Смерница.

⁴ Овде водити рачуна о судијама који су радили у више материја истовремено и ли који су током године у посматраном периоду мењали материје – у таквом случају мора се презизирати начин на који ће се изразити њихова норма.

⁵ Мерило - проценат испуњености норме је потпуно непотребно на овом месту јер је то већ мерило из члана 13 Одлуке о критеријумима и мерилима за оцену оспособљености и процену да ли постоји сумња у оспособљеност. Ако та сумња постоји, она се даље доказује другим мерилима из члана 14 Одлуке о критеријумима и мерилима, прецизираним чланом 8 Смерница.

⁶ Ни појам основане притужбе ни поступак утврђивања њене основаности нису правно дефинисани. Истина, одредбом члана 7 Закона о уређењу судова прописано је право притужбе странке и другог учесника у поступку на рад суда кад сматрају да се поступак одуговлачи, да је неправилан или да постоји било какав утицај на његов ток и исход, а одредбом члана 52 истог закона прописана је дужност председника суда да размотри притужбу и да о њеној основаности и предузетим мерама обавести притужиоца у року од петнаест дана од пријема притужбе, као и министра правде или председника вишег суда, ако је притужба поднета преко министарства или вишег суда. Нити законом нити Судским пословником није, међутим, прописан поступак на основу кога се утврђује основаност притужбе, а посебно не дужност обавештавања судије на кога се притужба односи ни о постојању притужбе ни о њеној основаности или и о евентуалном покретању поступка пред Великим персоналним већем Врховног суда.

За праксу "пожуривања" судија ради убрзавања поступка и прекоредног решавања предмета који нису били хитни, која је постојала у неким судовима није постојао законски или подзаконски основ, што јасно произлази из члана 21 и 22 Закона о судијама и члана 160 Судског пословника. „Пожурнице“ су претежно

сачињаване без обзира на распоред поступања у предметима (који је одређен законима или Судским пословником) и на штету заиста хитних предмета, уз повреду начела једнаког поступања према свим странкама. Приликом писања тих пожурница шта више, уопште се није водило рачуна, не само о стању у већу конкретног судије и о разлозима за то, нити о његовим стварним могућностима да то стање поправи брзо, савесно и квалитетно, већ ни о стварној оправданости за прекоредно поступање у предметима у којима странке да се њихов предмет реши прекоредно.

⁷ Када ради законито, савесно и савладава норму, судија не треба да буде одговоран за повећавање броја предмета у раду, јер на то утичу фактори који немају везе са његовим радом – велики прилив предмета, недовољан број судија, неодговарајућа организација посла у суду итд.